

30. *Mały słownik języka polskiego* / Red. E. Sobol. — Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, 1993. — Wyd. zmienione i poprawione. — 1181 s.
31. *Walczak B.* Rola socjolektu szlacheckiego w dziejach polszczyzny // *Jezyki slowiańskie w ujęciu socjolingwistycznym* / pod redakcją H. Kurek. — Kraków : Księgarnia Akademicka, 2012. — S. 269 — 279.

Статтю отримано 26.05.2016

Svitlana Hirnyak

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Drohobych

LINGUISTIC PORTRAITS OF UKRAINIAN GALICIAN INTELLECTUALS:
ULYANA KRAVCHENKO, KONSTANTYNA MALYTSKA, IVAN FRANKO

The article presents a model of sociolect Ukrainian Galician intellectuals which personified linguistic portraits of Ulyana Kravchenko, Konstantyna Malytska, Ivan Franko. Linguistic features of the execution of the Ukrainian intellectuals in gradation from the linguistic portrait of the individual to the sociolect of language as a portrait of a particular social group are proposed.

Keywords: *Ukrainian Galician intellectuals, linguistic personality, linguistic consciousness, linguistic portrait, idiolect, sociolect, Eastern Galicia.*

Мовна мозаїка

ЗУСТРІТИСЯ У СМІЛІ ЧИ СМІЛІЙ?

Один пропонує зустрітисся у *Смілі* чи *Вільшані*, інший виправляє — у *Смілій* або *Вільшаній*. А як потрібно відмінювати назви міст, містечок, сіл відприкметникового походження на зразок *Сміла*, *Вільшана* і под. Якщо зважати лише на правило, викладене в пункті 3 § 112. **Відмінювання географічних назв** чинного «Українського правопису», то — як звичайні прикметники, тобто: Р. в. *Смілої*, *Вільшаної*, Д. в. *Смілій*, *Вільшаній*, З. в. *Смілу*, *Вільшану*, О. в. *Смілою*, *Вільшаною*, М. в. (у) *Смілій*, *Вільшаній*. Проте тут не можна обмежуватися тільки цим правилом, бо в ньому не зазначено про відмінювання деяких відприкметникових топонімів із закінченнями *-а*, *-е*, які мовці перестали сприймати як прикметники, за зразком іменників жіночого або середнього роду з відповідними закінченнями, що засвідчує сучасна мовна практика. До таких належать і топоніми *Сміла*, *Вільшана*. Відмінювання їх як іменників жіночого роду і відміни з основою на твердий приголосний зафіксували словники географічних назв, нові орфографічні словники, додатки до тлумачних словників та інші довідкові видання, зокрема: Горпинич В.О. Словник географічних назв України. — К. : Довіра, 2001. — С. 80, 392; Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики. — К.; Ірпінь : Перун, 2003. — С. 818, 860; Великий тлумачний словник сучасної української мови. — К.; Ірпінь : Перун, 2005. — С. 1664, 1701; три видання «Орфографічного словника української мови» (К. : Довіра, 1994, 1999, 2002) та шість видань «Українського орфографічного словника» (К. : Довіра, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009). Це дає підстави констатувати, що словники української мови, ґрунтуючись загалом на правилах «Українського правопису», у багатьох правописних питаннях повніші, докладніші, об'єктивніше відбивають новітні тенденції сучасної української орфографічної практики.

Отже, топоніми *Сміла*, *Вільшана* і под. потрібно відмінювати як **іменники жіночого роду і відміни з основою на твердий приголосний**: Н. в. *Сміла*, *Вільшана*, Р. в. *Сміли*, *Вільшани*, Д. в. *Смілі*, *Вільшані*, З. в. *Смілу*, *Вільшану*, О. в. *Смілою*, *Вільшаною*, М. в. (у) *Смілі*, *Вільшані*, Кл. в. *Сміло*, *Вільшано*.

Катерина Городенська